

Møte fredag den 15. desember 2006 kl. 11.59

President: S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n

D a g s o r d e n (nr. 14):

1. Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om lov om endringer i lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven), samt om Stortingets samtykke til at Norge tar forbehold mot visse bilag i overenskomsten (Innst. O. nr. 32 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 10 (2006-2007))
2. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram (Innst. O. nr. 15 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 72 (2005-2006))
3. Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr (Innst. O. nr. 33 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 13 (2006-2007))
4. Referat

Presidenten: Representanten Carl I. Hagen vil setje fram eit representantforslag.

Carl I. Hagen (FrP) [11:59:09]: På vegne av representanten Siv Jensen og meg selv vil jeg fremme forslag om opphevelse av straffeloven § 142, blasfemiparagrafen.

Presidenten: Forslaget vil bli behandla på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om lov om endringer i lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven), samt om Stortingets samtykke til at Norge tar forbehold mot visse bilag i overenskomsten (Innst. O. nr. 32 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 10 (2006-2007))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, sjå side 261)

S a k n r . 2

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram (Innst. O. nr. 15 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 72 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske frå familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til 5 minutt til kvar gruppe og 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gjeve anledning til replikkordskifte på inntil tre replikkar med svar etter innlegg frå statsråden.

Vidare blir det foreslått at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er vedteke.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [12:01:30] (ordfører for saken): De endringer vi nå skal gjøre i lov om film og videogram, foretas for å bringe loven i samsvar med den nye § 100 i Grunnloven.

Ved siden av å gjøre tillempning til Grunnloven § 100 går proposisjonen ut på at man får samsvar i aldersgrenser på kino i alle de nordiske landene. Alle partier er enige om at felles nordiske aldersgrenser er en klar fordel.

Det er også bred enighet om å opprettholde følgeregelelen i film- og videogramloven, som innebærer at barn inntil tre år under den fastsatte aldersgrensen kan se filmen i følge med en voksen.

Det er imidlertid noe uenighet om tillempningen til den endrede grunnlovsparagrafen. Flertallet, Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet, mener at det fortsatt skal være forbudt å vise filmer eller videoer som «krenkjer sømd», som det heter. Jeg antar at disse partiene vil redegjøre for sitt syn.

Jeg merker meg bare, med en viss humor, det som Regjeringen legger opp til. Som det heter i regjeringspartienes merknader:

«I vurderinga av om ei framsyning vil «krenkje sømd» må det leggjast vekt på kor nærgående den kjønnslege skildringa er, til dømes om ho inneheld sterk framheving av kjønnsorgan. I tillegg kan formuttrykket, omfanget av kjønnslege skildringar og føremålet med skildringane ha konsekvensar for vurderinga av om framvisninga er straffbar.»

Man skal altså måle filmobjektivets avstand til kjønnsorganene og hvor mange minutter av filmens total lengde som viser kjønnsorganer. Det kan jo bli en meget spesiell jobb for dem som arbeider med slikt. Jeg ser for meg vedtak som: Det legges ned forbud mot denne filmen, da objektivet trolig var 28 cm fra kjønnsorganet, hvilket er 2 cm for kort i forhold til departementets måltall, og organet ble vist i 7 minutter, hvilket er 1,5 minutt lenger enn forskriften.

Her er det duket for mye interessant offentlig saksbehandling.

Fremskrittpartiet, Høyre og Venstre mener at det faller lite naturlig å operere med to forskjellige forbudsstandarder for pornografi, henholdsvis for salg og for offentlig visning. Vi kan vanskelig se den prinsipielle forskjellen på det man ser hjemme i stuen, og det man kan se ved en offentlig visning. Vi går derfor inn for at det fremsatte forslaget til ny § 13a avvises.

For øvrig tror jeg det ville vært svært gøy å være flue på veggen, som det heter, når regjeringspartiene og departementet med statsråd Giske skal drøfte den praktiske tillempningen av sitt forslag.

Når det gjelder Kristelig Folkeparti, antar jeg at også de vil utdype sitt syn, som jo er i god gammel Kristelig

Folkeparti-ånd: Alt var bedre før. Og man har ikke fått med seg fremveksten verken av Internett eller av mobiltelefoner, som faktisk gjør at vi er en del av et internasjonalt marked. Det mangler egentlig bare merknader om at farge-tv er synd.

Kristelig Folkeparti følger også regjeringspartiene i at kommunene skal kunne styre innholdet i kinotilbudet, slik man gjør det under regimer som vi ikke liker å sammenligne oss med. Det underlige er at regjeringspartiene her går imot sin egen regjering.

Fremskrittspartiet og Høyre har her mer sans for Regjeringens syn. Vi kan ikke støtte flertallets forslag om å beholde gjeldende § 2 fjerde ledd, da dette åpenbart vil stride mot Grunnloven § 100. Jeg vil peke på noe som også departementet har pekt på, at under behandlingen av Grunnloven § 100 var Stortingets intensjon nettopp at det ikke lenger skulle være anledning til å stille krav til innhold i tilbudet ved visning av film og videogrammer.

Det er også lagt opp til at Regjeringen skal jobbe videre med reklameforbud for filmer for barn, mens Kristelig Folkeparti og Venstre vil innføre et slikt forbud uten noen nærmere vurdering – utrolig nok! Fremskrittspartiet og Høyre er her i mindretall.

Selvfølgelig skal barn beskyttes mot aggressiv reklame fra leke- og godteriprodusenter osv., men det er ikke slik reklame som vises på barnefilm. Det er reklame som retter seg mot oss voksne. Det er faktisk slik at det er begrenset hvor mange biler, barberhøvler, datamaskiner eller tamponger 7-åringer kjøper som følge av at de har sett reklame for det på kino.

Det er også helt klart at et reklameforbud for filmer som vises for barn som er 7 år eller yngre, vanskelig kan la seg gjennomføre, fordi kommuner og kinoer kjøper reklamepakker for visning i tilknytning til alle filmer.

Jeg tar herved opp forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Ulf Erik Knudsen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Britt Hildeng (A) [12:07:42]: Bakgrunnen for forslag til endringer i film- og videogramloven er behovet for å bringe loven i samsvar med ny § 100 i Grunnloven. Det foreligger også en vurdering av et Dokument nr. 8-forslag fra representantene May Hansen og Magnar Lund Bergo om reklameforbud i forbindelse med barnefilmer.

Arbeiderpartiet slutter seg til departementets forslag og vurderinger. Arbeiderpartiet mener at det ikke bør åpnes for visning av pornografi på norske kinoer, og mener videre at det bør være strengere regler for offentlig filmvisning enn det som gjelder på det private området. Vi slutter oss til departementets forslag om ny § 13a, der det slås fast at det vil være forbudt i næringssammenheng å vise filmer eller videoprogram som er støtende eller som krenker anstendigheten. Det er ment å ramme pornofilmer som skildrer alminnelig seksuell aktivitet. En slik regel vil

innebære en innskrenking av ytringsfriheten når det gjelder hva som kan vises, men i likhet med departementet mener vi at dette forslaget ikke vil være i strid med § 100 i Grunnloven.

Det er viktig at kommunene har mulighet til å sikre et bredt kinotilbud for sine innbyggere. Markedet kan imidlertid gjøre det vanskelig for kommunene å opprettholde et kinotilbud med ønsket bredde og kvalitet. Arbeiderpartiet mener derfor at kommunene fortsatt bør kunne sette vilkår om programinnhold, og mener at det ikke strider mot § 100. Flertallet i komiteen går på denne bakgrunn inn for å beholde gjeldende lov på dette området.

I likhet med de fleste høringsinstansene går også Arbeiderpartiet inn for å opprettholde dagens aldersgrenser. Det samme gjelder for følgereglene, som innebærer at barn inntil tre år under den fastsatte aldersgrense kan se filmen sammen med en voksen.

Film- og videogramloven inneholder ingen særskilte regler om reklame på kino. Arbeiderpartiet mener, i likhet med departementet, at et forbud mot reklame før visning av barnefilm på kino kan bidra til å dempe det kommersielle presset mot barn. Departementet foreslår imidlertid ikke en innføring av reklameforbud, og viser til at flertall av høringsinstansene har advart mot dette. Departementet mener det er grunn til å anta at de økonomiske konsekvensene vil bli større enn det departementet la til grunn i sitt høringsnotat. Departementet er redd for at et slikt reklameforbud vil ramme de små lokale kinoene som i stor grad baserer seg på barne- og familiefilmer.

Arbeiderpartiet er glad for at departementet, ifølge et brev til komiteen, vil arbeide videre med spørsmålet om begrensnings av reklame på barneforestillinger. Det framgår av dette brevet at departementet sammen med Medietilsynet og Barneombudet vil følge utviklingen når det gjelder reklamepress mot barn og unge generelt, og for barn under sju år spesielt.

Departementet vil også, i samråd med Film & Kino, undersøke nærmere de økonomiske konsekvensene et eventuelt forbud mot reklame på barneforestillinger vil ha for kinoene. Arbeiderpartiet er fornøyd med dette.

André Oktay Dahl (H) [12:12:55]: Etter den gjennomgangen som kontrollkomiteen og Stortinget hadde av ytringsfrihetsparagrafen i forrige periode, er det påkrevd å gjøre en del endringer i vårt øvrige lovverk. Denne proposisjonen er nettopp en slik tilpasning, både i forhold til det og i forhold til en virkelighet som kanskje ikke alle har fått med seg.

Vi har i den senere tid sett at ytringsfrihetsprinsippet er under press på en urovekkende måte. Ytringer – også de litt mindre kloke, eller de vi ikke liker, gjerne sett i et subjektivt, moralsk perspektiv – skal ikke være gjenstand for forhåndssensur. Innenfor ytringsfrihetsprinsippet er ikke ytringer skadelige i seg selv. At de virker støtende, er heller ikke god nok grunn til å forby dem. Når det gjelder film og videogram, er det viktig å ha fokus på kunstnerisk frihet og utfoldelse. Selv om en kanskje i visse deler av virksomheten ikke akkurat finner de største kunstneriske uttrykk – for å si det mildt – er dét uansett ikke poenget.

Endringene i loven gjelder forhåndssensur av film og videogram vist i næring. Med de nye rammene for ytringsfrihetsbestemmelsen bortfaller muligheten til å forhåndssensurere film som har høyere aldersgrense enn 15 år. Jeg registrerer at Regjeringen frykter at et slikt bortfall av forhåndssensur vil gi mer pornografi på norske kinoer. Men bortfall av sensur gir uansett ikke fritt spillerom for at hva som helst kan vises. Straffelovens bestemmelser regulerer fortsatt hva som kan vises av pornografi på norske kinoer. Det er heller ikke lov med grov underholdningsvold, i henhold til straffeloven § 382.

Regjeringen finner at den norm som gjelder i vurderingen av pornografi, er for liberal etter straffeloven. Jeg gleder meg også til å se hvordan man har tenkt å håndtere dette i praksis fremover, men det blir en debatt vi får ta når den nye straffeloven kommer. Ifølge Regjeringen er det behov for egne regler i film- og videogramloven. Det er i så fall i strid med Medietilsynets høringsuttalelse, der de uheldige konsekvensene av at det foreligger to forskjellige forbudsstandarder for hva som skal regnes som akseptabel pornografi fremvist på kino, fremgår. Medietilsynet hevder i sin høringsuttalelse at den normen som benyttes i forhold til film- og videogramloven, ikke skiller seg fra definisjonen av straffbar pornografi i straffeloven § 204. En egen bestemmelse i film- og videogramloven vil kunne bidra til at distributører presses til å levere filmer til såkalt frivillig forhåndskontroll hos Medietilsynet. Det kan etter Høyres oppfatning ikke være i tråd med forbudet mot forhåndssensur i Grunnloven § 100.

Helt til slutt: Når det gjelder forbud mot reklame rettet mot voksne på filmer som vises for barn som er sju år eller yngre, vil vi, i likhet med Fremskrittspartiet, påpeke at konsekvensen av det vil være en innskrenket mulighet for kinoen til å motta nødvendige reklameinntekter. Det er viktig å sikre kinoen inntekter i en tid hvor mangfold og kvalitet også bør tilbys norske kinobrukere. For det er faktisk slik at kinoene sliter, og reklameinntekter kan være nødvendig for at en del lokale kinoer faktisk skal greie å holde stand. Det vil antakeligvis også være av interesse for den rød-grønne regjeringen å sikre noen av disse reklameinntekter, så man ikke får økt grad av privatisering også av det lokale kinomarkedet.

May Hansen (SV) [12:16:25]: Vi behandler i dag endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram, dette for å bringe loven i samsvar med den nye § 100 i Grunnloven. Departementet har også vurdert Dokument nr. 8:31 for 2002-2003 om aldersgrenser og reklameforbud i forbindelse med barnefilmer, fremmet av representanten Magnar Lund Bergo og undertegnede.

SV er glad for at Regjeringa ikke åpner for framvisning av pornografi på norske kinoer. Det bør være strengere grenser for slike framvisninger i det offentlige rom enn det som gjelder på det private område. Det er derfor nødvendig å opprettholde en egen pornografinorm i film- og videogramloven som er strengere enn § 204 i straffeloven. Det skal være straffbart å vise fram i næring film eller videogram som krenker, og flertallet foreslår at dette slås fast i en ny § 13a i film- og videogramloven.

Jeg vil i resten av innlegget mitt snakke om reklameforbud for filmer som vises for barn som er sju år eller yngre. SV er glad for at det nå er et flertall i Stortinget som legger til grunn at et forbud mot reklame på barnefilm kan bidra til å redusere det kommersielle presset mot barn. Det er nå et flertall som er enig med SV i dette. Det har det ikke vært før. Videre sier flertallet at kino er et sterkt medium som kan ha stor påvirkning på barn. Det var denne argumentasjonen som lå til grunn for at vi i SV, ved representanten Magnar Lund Bergo og undertegnede, fremmet vårt forslag i forrige periode, og det er nå stadfestet av et flertall i denne salen.

Denne saken har ligget i departementet i mange år. Tidligere statsråd Valgerd Svarstad Haugland var tidlig ute og støttet vårt forslag, men gjorde ingenting med det. Og i gårshagens Vårt Land, som sier at det er ingen som vil ha denne lovendringen, uttrykker hun klart at hun var imot lovendringen. Denne saken kunne hun ha behandlet i forrige periode og flagget standpunkt, men det var vel for vanskelig å gå imot både Barneombudet og BarneVakten.

Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer nå nøyaktig det samme forslaget som SV gjorde i forrige periode. Jeg skulle ønske de hadde presset sin egen statsråd og fått dette igjennom. Det er ganske spesielt at en sak treneres i så mange år. Men jeg skjønner jo nå at den forrige statsråden var imot forslaget uten å flagge standpunkt. Det har ikke vært, og er fortsatt ikke, flertall for dette forslaget i Stortinget, men flertallet er nå klare på at kino er et sterkt medium som viser reklame som kan øke det kommersielle presset på barn. Flertallet viser videre til at kulturministeren sier at Regjeringen fortløpende vil følge med på utviklingen når det gjelder reklame på barnefilm, og man skal også utrede de økonomiske konsekvenser for kinoene ved et eventuelt forbud. Det brukes som argument at de økonomiske konsekvensene blir så store at det vil bli vist mindre barnefilm. Vi i SV mener at dette ikke er dokumentert godt nok, og at vi må vurdere dette opp mot hvilke konsekvenser det har for barn. Vi får flere og flere signaler om hvor alvorlig og stort det kommersielle presset er på barn, og hvilke til dels alvorlige konsekvenser det har. Vi har i vår komite ansvar både for barn og for forbrukerpolitikk, og Regjeringen er opptatt av barn som forbrukere.

Primærønsket til SV er fortsatt et reklameforbud for filmer som vises for barn fra sju år og nedover. Vi er glad for at flertallet nå stadfester at reklame på slike filmer kan være et problem.

Flertallet sier også at digitaliseringen av kinoene vil gi nye muligheter for å begrense og regulere reklameinnslag, og ber Regjeringen i den forbindelse komme tilbake til Stortinget i egnet form. SV er fornøyd med at vi har fått gjennomslag for deler av vårt forslag i denne saken, og vil følge opp det flertallet sier i sin innstilling. Vi har ved denne behandlingen beveget Stortinget i vår retning, og det er vi kjempeglade for. Vi kommer altså til å følge opp det som sies i innstillingen om at man skal se på den framtidige digitaliseringen og følge nøye med når det gjelder reklame i forbindelse med filmer for barn. Det mener vi er en halv seier.

Björg Tørresdal (KrF) [12:21:33]: La meg begynne med å gi ros til Regjeringen for å ta et oppgjør med en snikliberalisering av grensene for pornografi på film og video.

7. desember i 2005 fattet Høyesterett en avgjørelse om at stillbilder i trykket skrift kunne publiseres uten sladd. Høyesterett begrunnet dette med at det var stor forskjell på stillbilder og film, og at den praksis som Medietilsynet la til grunn med filmgodkjennelser, gjorde at de aktuelle stillbildene måtte godtas. Etter å ha gjennomgått dommen uttalte Medietilsynet at denne dommen ikke hadde noen betydning for hva slags filmer som kunne godkjennes. Derfor er det oppsiktsvekkende at Klagenemnda for film og videogram 12. mars 2006 omgjorde Medietilsynets avgjørelse i tre enkeltsaker, med begrunnelse i at Høyesteretts avgjørelse åpnet for en generell liberalisering av pornologivningen.

Kristelig Folkeparti støtter derfor proposisjonen, som sier tydelig i ny § 13a:

«Det er ikkje tillate å syne fram i næring film eller videogram som krenkjer sømd, inkludert filmar eller videogram som inneheld nærgåande og omfattande skildringar av seksuell aktivitet.»

Kristelig Folkeparti mener vidare at håndhevelsen av loven må skje med utgangspunkt i den praksis som fant sted før Klagenemndas avgjørelser 12. mars 2006.

Selv om Kristelig Folkeparti støtter innskjerpingen i lovteksten, er det etter vårt syn betydelige utfordringer når det gjelder håndhevingen. Dette tar ikke Regjeringen på alvor. Slik forslaget er utformet i proposisjonen, mener Kristelig Folkeparti at rettshåndhevingen skyves fra Medietilsynet over til rettsapparatet. Dette gir lange og krevende prosesser som klart favoriserer den pengesterke pornoindustrien, i motsetning til dem som vil ivareta publikums interesser. Kristelig Folkeparti mener at Medietilsynet på eget initiativ må kunne gripe inn og forby visning av filmer som strider mot film- og videogramloven § 13a eller straffeloven § 204 og § 382. Tilsynet må ikke være avhengig av å se en film på kino eller få den klaget inn av andre for å kunne gripe inn. Dette vil ikke være forhåndssensur, men en inngripen på egen hånd av Medietilsynet for å forhindre et lovbrudd.

Kristelig Folkeparti fremmer derfor forslag der vi ber Regjeringen sørge for at Medietilsynet får hjemmel i forskrift til å kunne gripe inn og forby visning av filmer som strider mot film- og videogramloven § 13a eller straffeloven § 204 og § 382. Kristelig Folkeparti støtter proposisjonens forslag om å opprettholde plikten til å registrere alle filmer.

Kringkastingsloven beskytter barn mot reklame i norske tv- og radiostasjoner som har sendinger fra Norge. Kristelig Folkeparti mener det bør eksistere reklamefrie soner, spesielt for de yngste barna. Kino er dessuten et sterkere medium enn fjernsyn, og det faktum at barn og unge daglig utsettes for et stadig økende kommersielt press, tilsier at det bør finnes noen reklamefrie soner.

Representanten for Fremskrittspartiet sa at vi ville innføre et reklameforbud for barneforestillinger uten begrunnelse. Begrunnelsen er klar: Det handler om hvilke verdi-

er vi ønsker å formidle til våre barn. Vi ønsker ikke å utsette dem for det kommersielle presset. Et reklameforbud for barneforestillinger på kino ville ha redusert det totale kommersielle presset som barn og familier utsettes for.

Kristelig Folkeparti er glad for at Regjeringen vil følge utviklingen når det gjelder reklame på barnefilm og erkjenner at et forbud mot reklame på barnefilmer vil kunne bidra til å redusere det kommersielle presset mot barn.

Kristelig Folkeparti har vært og er opptatt av å redusere reklamepresset mot barn og unge, både på film, på kino, i skole og i læremidler. Kristelig Folkeparti ønsker å ta grep for å minske det kommersielle presset på barn og unge og fremmer derfor forslag om å innføre et forbud mot visning av reklame i forbindelse med filmer for barn fra syv år og nedover. Dette er i tråd med høringsuttalelsene fra Barneombudet, Forbrukerombudet og Familie & Medier.

Et stort flertall i komiteen, alle med unntak av medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, går imot Regjeringens forslag om å frata kommunene retten til å stille vilkår om innholdet i kinoenes programtilbud. Det er viktig at kommunene har mulighet til å sikre et bredt kinotilbud, hvor innbyggerne får mulighet til å se andre filmer enn amerikanske actionfilmer og romantiske komedier. Det vil være vanskelig uten § 2, og vi går derfor mot den foreslåtte endringen på dette punktet.

Til slutt vil jeg ta opp Kristelig Folkepartis forslag.

Presidenten: Representanten Björg Tørresdal har tatt opp de forslag hun refererte til.

Erling Sande (Sp) [12:27:03]: Som fleire har sagt, er formålet med lovendringa å harmonisere film- og videogramlova med den nye § 100 i Grunnlova, om ytringsfri-dom. Senterpartiet støttar dei endringane som her er framlagde, og eg har lyst til å knyte nokre kommentarar til dei tema som Senterpartiet har vore oppteke av i samband med lovendringa.

Det kommersielle presset mot born og unge er aukande. Marknadsføringa av ulike produkt blir meir aggressiv, og i stadig større grad blir marknadsføringa tilsynelatande kopla til livsstil og kroppsideal. Senterpartiet har som mål å dempe reklamepresset mot born og unge og å sikre at det for denne gruppa finst soner i samfunnet der det kommersielle presset er mindre.

Diskusjonen kring marknadsføring overfor born og unge er òg ein del av ein større debatt, nemleg debatten om det stadig aukande forbruket vi har lagt oss til, og som vi veit fører med seg ei stor miljøbelastning. Den stadig meir aggressive marknadsføringa er med på å byggje opp under eit aukande forbruk. Som vaksne menneske er vi i stand til både å gjere oss opp ei meining i valet mellom ulike produkt og å gjere oss tankar om forbruksmønsteret. Born har derimot ikkje den same føresetnaden for å gjere desse vurderingane. I tillegg til den påverknaden sjølve marknadsføringa har på borna, må vi ta med at eit stort marknadsføringspress er med på å byggje opp under ein livsstil med høgt forbruk.

Så er det slik at kinoane har store reklameinntekter, og det er ei utfordring dersom eit eventuelt bortfall av desse

inntektene kan resultere i at kinotilbudet blir drastisk redusert eller endå til fell heilt vekk enkelte stader i landet. Derfor er Senterpartiet glad for at Regjeringa både vil følge utviklinga når det gjeld reklame på barneframsynningar, og undersøkje kor avhengige kinoane er av desse reklameinntektene.

Senterpartiet har slagordet: Med hjarte for heile landet. Og landet vårt består av små og store kommunar, byar og spreittbygde strøk. I eit slikt land fungerer marknaden ganske ulikt, alt etter kvar i landet ein er. Dette handlar ikkje berre om at reklameinntektene kan vere avgjerande for om tilbudet i det heile teke eksisterer, men det handlar òg om at det mange stader i landet berre er økonomisk forsvarleg med ein tilbydar innafør kino. Då er det etter Senterpartiet sitt syn riktig at kommunane framleis har høve til å leggje føringar som sikrar ei god breidd i kinotilbudet gjennom konsesjonsordninga. Dette handlar ikkje om filmsensur, det handlar om at når ein tilbydar får dominere ein marknad, er det rett å sikre at det tilbudet som kjem, kjem flest mogleg i lokalsamfunnet til gode.

Senterpartiet er vidare nøgd med at Regjeringa slår fast at det ikkje skal opnast for å syne pornografi på norske kinoar. Vi støttar at førehandskontrollen for filmar med 18 års aldersgrense fell vekk. Men vi har lyst til å understreke at kontrollen vert oppretthalden for filmar for born og unge, og at det er viktig at førehandssensur er mogleg for desse filmene dersom distributøren ynskjer det.

Så er det slik at Framstegspartiet harselerer med fleirtallet sitt syn i denne saka, særleg når det gjeld pornografi. Det må representanten Knudsen frå Framstegspartiet gjere, men det Framstegspartiet styrer utanom, er å snakke om kor dei meiner grensene bør gå, for det er vel ikkje slik at Framstegspartiet meiner at det ikkje bør eksistere grenser for kva som blir vist på kino? Viss det skal eksistere grenser, må jo desse grensene administrerast. Det må vurderast, og nokon er nøydd til å vurdere desse filmene. Då er det slik at dei sakshandsamarane som skal vurdere filmar ut frå Framstegspartiet si eventuelle avgrensing, blir stilte overfor akkurat dei same visuelle utfordringane som dei som jobbar innanfor Regjeringa sitt system – men toleransegrensa vil vere noko annleis.

Statsråd Trond Giske [12:31:04]: Jeg er glad for at komiteen støtter Regjeringens forslag til endringer i film- og videogramloven. Forslaget er først og fremst en tilpassning av film- og videogramloven til den nye § 100, om ytringsfrihet, i Grunnloven. Etter Regjeringens mening er den foreslåtte liberaliseringen, bl.a. opphevelsen av den såkalte voksensensuren, nødvendig for å bringe loven i samsvar med § 100 i Grunnloven.

Samtidig er det viktig at loven gir et effektivt vern av barn og unge mot skildringer som kan virke skremmende eller kanskje også skadelig. Jeg er derfor også glad for at komiteen støtter forslaget om å opprettholde et forbud mot visning av pornografi på norske kinoer. Selv om den teknologiske utviklingen trolig har løpt fra den rene pornokinoen, mener Regjeringen at det er viktig og riktig å sette en annen grense for hva som kan vises i det offent-

lige rom, enn det som er tillatt innenfor hjemmets fire vegger.

Når det gjelder ordningen med kommunal konsesjon for kinodrift, mener flertallet i komiteen at Grunnloven ikke er til hinder for å opprettholde adgangen til å stille vilkår om innholdet i kinoenes programtilbud. Jeg registrerer at komiteflertallet med dette tolker Grunnloven annerledes enn det vi la til grunn i vårt forslag, og det tar vi selvsagt til etterretning.

Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre bemerker at det er lite naturlig og praktisk uhensiktsmessig å operere med to forskjellige forbudsstandarder for pornografi, en for framvisning og en for omsetning. Jeg vil minne partiene om at det er dette systemet vi har hatt fra filmloven ble vedtatt i 1987 og inntil forbudsnormen ble endret gjennom forvaltningspraksis, først og fremst gjennom beslutningen om å tillate filmen «Sansenes rike» i 2001. Jeg kan derfor ikke se at Regjeringens forslag innebærer noe stort praktisk problem.

Når de samme partiene skriver i innstillingen i en mindretallsmerknad at de «kan vanskelig se den prinsipielle forskjellen på det man ser hjemme i stuen i forhold til det man kan se ved en offentlig visning», må jeg si at jeg er uenig i det. Hva man gjør innenfor hjemmets fire vegger, skal vi legge oss minst mulig opp i, men i det offentlige rom, hvor mennesker blir utsatt for hva andre driver med, og hvor en ufrivillig støter på ting, skal vi ha andre terskler, og, igjen, spesielt opp mot barn og unge. Den forskjellen må være ganske klar også for dem som ønsker mest mulig liberalisering. Vel, for enkeltmennesker er det flott at de får gjøre sine egne valg, men vi skal ikke gjøre valgene på vegne av andre.

Til slutt vil jeg si at Regjeringen deler flertallets bekymring for det økende kommersielle presset mot barn og unge. Det er problemstillinger vi vil vurdere fortløpende, ikke bare i forbindelse med reklame ved barneforestillinger på kino, men på et bredt politisk grunnlag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [12:34:25]: Jeg har i utgangspunktet svært liten tro på at det skal være noe markert i Norge for offentlig fremvisning av pornografi, men om det skulle være det, er det altså slik at man fra regjeringens side ønsker å legge inn noen begrensninger på dette med å «krenkje sømd». Ifølge merknadene skal man altså vurdere hvor nærgående den kjønnslige skildringen er, og omfanget av den kjønnslige skildringen.

Det blir jo statsråden som skal sette disse tingene ut i praksis. Her må det legges inn et regelverk, et forskriftssystem og en vurderingsmulighet. Jeg kunne godt tenke meg å høre statsrådets tanker om hvor langt unna kjønnsorganene han mener at filmkameraet kan være i en slik sammenheng. Og hvor stor del av en film kan være kjønnslig omgang, uten å bli rammet av loven?

Statsråd Trond Giske [12:35:29]: Representanten Knudsen legger et helt annet system til grunn enn det som

er det faktiske forhold. Det som har vært Stortingets og Regjeringens tilnærming til dette, er at vi har brukt den type uttrykk, «krenkjer sømd», som en generell betegnelse, bl.a. fordi hva som til enhver tid er krenkende, er i forandring. Vi har en annen terskel for dette i dag enn vi hadde for 20 år siden, og vi vil kanskje ha en annen terskel om 20 år. Det er derfor rettsapparatet som til enhver tid tolker det begrepet inn i sin samtid. Jeg kommer ikke her til å tilfredsstillende representanten Knudsens behov for ytterligere, mer detaljerte beskrivelser, men viser til det systemet som faktisk har vært i virksomhet.

Jeg synes også representanten bør ta inn over seg at det er en vesentlig forskjell på det folk driver med hjemme – det mener jeg at man skal legge seg minst mulig opp i, ut fra individets frihet – og det vi blir utsatt for i det offentlige rom, hvor vi har et felles ansvar for hva slags grenser som faktisk eksisterer.

André Oktay Dahl (H) [12:36:44]: Jeg synes det er litt viktig at man prioriterer de aller viktigste tingene, f.eks. overgrep mot barn som feilaktig kalles for barnepornografi. Det er ikke pornografi, det er overgrep. Jeg skulle ønske man hadde fokus på det og ikke på alt mulig annet.

Men til dette med bekymringen for det offentlige rom: Er det slik at statsråden har fått et vell av signaler fra et vell av kinodirektører som bare venter på å vise pornografi i sine lokaler?

Og et spørsmål knyttet til den teknologiske utviklingen: Det er faktisk slik at det er veldig mange mennesker som legger ut filmsnutter av seg selv, f.eks. på Internett. Internett er også en del av det offentlige rom. Vil statsråden også sørge for at man forhåndssensurerer Internett, slik at f.eks. barn eller andre ikke får se seksuell aktivitet i det offentlige rom, som da Internett er?

Statsråd Trond Giske [12:37:31]: Ja, det siste bidrar vi faktisk til, ikke gjennom sensur, men gjennom nettvettregler, gjennom filter, gjennom systemer som gjør at foreldre kan både hjelpe barna til å bruke Internett på en god måte og samtidig unngå å komme inn på de sidene som kan virke støtende og kanskje skremmende for barn. Det synes jeg ikke det er noen grunn til å latterliggjøre. Jeg synes faktisk det er en viktig oppgave for staten og det offentlige å legge til rette for det. Men sensur av Internett har ikke Regjeringen foreslått i denne sammenheng.

Og nei, vi har ikke fått et vell av henvendelser fra kinodirektører. Men det er vel kanskje også fordi loven i dag ikke åpner for dette, og det har dermed ikke vært noen markedsaktører som har vært interessert i det. Men vi er heller ikke interessert i at de markedsaktørene skal komme inn i Norge slik som i alle andre land som har andre regler. Vi ønsker at det offentlige rom skal være slik at de som ikke vil og heller ikke har noe ønske om å støte på dette, også skal få lov å slippe det. Det er det som ligger her, og jeg kan forsikre om at det ikke tar noe oppmerksomhet bort fra kampen mot barnepornografi, overgrep mot barn eller de andre sakene som Regjeringen jobber med i fullt monn.

André Oktay Dahl (H) [12:38:52]: Jeg vil bare understreke at spørsmålet mitt dreide seg ikke om barn som får tilgang til porno, det dreier seg om alle de andre. Spørsmålet mitt er om statsråden vil forhåndssensurere store deler av nettet som viser pornografi for voksne – f.eks. en del nettsider. Det er det spørsmålet handler om. Dette andre er det faktisk slik at Høyre har vært en pådriver for, f.eks. i justiskomiteen for å få justisministeren på banen for å bekjempe overgrep mot barn.

Så jeg vil bare gjenta spørsmålet: Vil statsråden sørge for at det foretas forhåndssensur også av Internett når det gjelder voksenpublikummet? Det er det som er spørsmålet mitt, ikke hvordan man skal verne barn, for det er vi alle enige om.

Statsråd Trond Giske [12:39:25]: Jeg tror denne debatten blir fryktelig lang hvis vi er nødt til å forklare representanten Oktay Dahl forskjellen på å gå på Karl Johan og å sitte hjemme og surfe på Internett.

Hvis man laster ned sider fra Internett, er ikke det i det offentlige rom, det er et høyst privat rom der man sitter og er på Internett. Det er ikke slik at man tilfeldigvis støter borti en pornofilm på Internett, man må liksom forholde seg litt mer aktivt til det for å oppnå det. Men hvis man derimot får det i det offentlige rom, i butikker, kiosker og på gaten, tror jeg faktisk at en del mennesker i Norge vil oppleve det støtende. Her er terskelen helt sikkert forskjellig. Poenget må være at det må være frivillig, det må være ens eget valg om man ønsker å oppsøke den type materiale. Folk har veldig forskjellige terskler for dette. De som er liberale, må også kunne respektere at andre har en annen terskel, og at det offentlige rom skal være fritt for det. Og Internett er altså ikke det offentlige rom, hvor man snubler over ting. I hvert fall kan man da veldig fort komme seg unna det, hvis man ønsker det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk. Flere har heller ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 261)

S a k n r . 3

Innstilling frå justiskomiteen om lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr (Innst. O. nr. 33 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 13 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 5 minutter til hver gruppe.

Videre foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ingrid Heggø (A) [12:41:21] (ordfører for saka): Eg ser denne saka som ein konsekvens av vedtak som vi gjorde i samband med budsjettet, der vi hadde ein både lang, livleg og triveleg, vil eg seia, debatt, og eg skal berre kort orientera om innhaldet i saka no i dag.

Det gjeld senking av gebyr ved krav om utleggsforretning med 215 kr og fjerning av tilleggsgebyret på 2 236 kr i saker der det vert teke utlegg. Fleirtalet ønskjer å skjermast menneske med gjeldsproblem mot høge gebyr på tvangsinndrivning og misleghalden gjeld. Derfor har ein foreslått å endra rettsgebyrlova.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 262)

Sigvald Oppebøen Hansen tok her over presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Odelstinget skal votere i sakene nr. 1–3.

Før me går til votering: Presidenten synest det er hyggeleg at me har representantar for førestillinga «Alt for Rognan» på gjestegalleriet.

Forsamlinga applauderte.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) samt om Stortingets samtykke til at Norge tar forbehold mot visse bilag i overenskomsten

I

I lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF-loven)

§ 7 skal lyde:

Kongen kan i forskrift gjøre innskrenkninger i lovens virkeområde etter § 2 for å ivareta forpliktelser i henhold til andre internasjonale avtaler Norge har inngått. Departementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av loven.

II

Stortinget samtykker til at Norge tar forbehold mot bilag e, f, og g i Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 i henhold til Protokoll om endring av 3. juni 1999.

III

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har det blitt sett fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Ulf Erik Knudsen på vegner av Framstegspartiet og Høgre
- forslag nr. 2, frå Bjørg Tørresdal på vegner av Kristeleg Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 3, frå Bjørg Tørresdal på vegner av Kristeleg Folkeparti

Forslag nr. 2, frå Kristeleg Folkeparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å innføre et forbud mot visning av reklame i forbindelse med filmer for barn fra 7 år og nedover.»

Forslag nr. 3, frå Kristeleg Folkeparti, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at Medietilsynet får hjemmel i forskrift til å kunne gripe inn og forby visning av filmer som strider mot film- og videogramlovens § 13a eller straffelovens § 204 og § 382.»

Desse forslaga blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Presidenten vil først la votere over forslag nr. 1, frå Framstegspartiet og Høgre. Forslaget lyder:

«I lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram § 2 fjerde ledd skal lyde:

Kommunane kan fastsetje vilkår for løyve til framvisning av film og videogram. Vilkåra kan ikkje setje krav til innhaldet i tilbodet eller innebere totalforbod mot framvisning av film eller videogram i ein kommune.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Høgre blei med 56 mot 26 stemmer ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.50.36)

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v
om endringar i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film
og videogram

I

I lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram blir det gjort følgjande endringar:

§ 2 femte og sjette ledd skal lyde:

Ved omsetning av videogram skal den som omset videogram til kunden i løyvepliktig verksemd ha fylt 18 år. Det kan ikkje omsetjast videogram til den som ikkje har nådd den aldersgrensa som er sett for *videogrammet*.

Departementet kan i *forskrift gjere unntak* frå kravet om løyve.

Overskrifta til kapittel III skal lyde:

Kapittel III. *Registreringsplikt*, førehandskontroll og aldersgrenser

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Førehandskontroll og registreringsplikt*

Film eller videogram som skal synast fram i næring, må på førehand vere registrert i Medietilsynet.

Film eller videogram som skal synast fram i næring for personar under 18 år, må på førehand vere godkjent av Medietilsynet. Departementet kan gi forskrifter om førehandskontroll av film og videogram som skal omsetjast til forbrukar.

Medietilsynet må ikkje godkjenne for framsyning i næring bilete som tilsynet meiner *strir mot § 13a eller straffelova § 382*.

Den som vil ha ein film eller eit videogram vurdert av Medietilsynet, skal betale eit gebyr som blir fastsett av departementet.

Departementet kan i forskrift gi nærmare reglar om førehandskontroll, *registreringsplikt* og betaling av gebyr.

§ 5 første ledd skal lyde:

Film og videogram som skal synast fram i næring, skal anten godkjennast for alle aldersgrupper, sju år og eldre, elleve år og eldre eller femten år og eldre.

§ 5 nytt fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjere unntak frå aldersgrensene for barn opp til eitt år.

Ny § 13a skal lyde:

Det er ikkje tillate å syne fram i næring film eller videogram som krenkjer sømd, inkludert filmar eller videogram som inneheld nærgåande og omfattande skildringar av seksuell aktivitet. Skildringar som må reknast som forsvarelege ut frå eit kunstnarisk, vitskapeleg, informativt eller liknande føremål vil ikkje krenkje sømd. Den som

med vilje eller aktlaust bryt føresegnene i dette leddet vert straffa med bøter eller med fengsel inntil 3 månader.

Første ledd gjeld ikkje for film eller videogram som Medietilsynet ved førehandskontroll har godkjent for framsyning i næring.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

Presidenten: Framstegspartiet, Høgre og Venstre har varsla at dei vil røyste imot I § 13a.

V o t e r i n g :

1. Tilrådinga frå komiteen til I § 13 a blei vedteken med 52 mot 29 røyster (Voteringsutskrift kl. 12.51.20)
2. Tilrådinga frå komiteen til resten av I og II blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v
om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86
om rettsgebyr

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr skal § 14 lyde:

For begjæring om utlegg betales 1,85 ganger rettsgebyret. Det betales ikke gebyr for begjæring om utlegg for underholdsbidrag mv. og for tvangsbøt etter barnelova § 65. Det betales dessuten ikke gebyr for den første utleggsbegjæringen fra klageren for krav som er fastslått i dom, kjennelse eller rettsforlik etter behandling i forliksrådet etter tvangsfyllbyrdelsesloven § 7-7, med mindre den opprinnelige utleggssaken ble fortsatt etter tvistemålsloven § 277 sjette ledd.

For begjæring om annen tvangsfyllbyrdelse enn utlegg betales 2,1 ganger rettsgebyret. I følgjande tilfeller betales dessuten følgjande tillegg:

1. Ved begjæring om tvangssalg etter tvangsfyllbyrdelsesloven kapittel 8: 3 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangssalget blir truffet.

2. Ved begjæring om tilbakelevering etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 9: 2 ganger rettsgebyret når tilbakeleveringen blir gjennomført.
3. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10: rettsgebyret når tvangsdekning blir gjennomført.
4. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdesloven kapitlene 11 og 12: 9 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangsdekningen blir truffet.
5. Ved begjæring om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13: 2 ganger rettsgebyret når tvangsfullbyrdelse blir gjennomført.

Gebyret etter første og annet ledd skal betales selv om begjæringen senere blir trukket tilbake eller avvist.

Gebyret omfatter også sideutgifter. Dette gjelder likevel ikke:

1. utgifter til flytting og oppbevaring av løsøre ved fravikelse av fast eiendom.
2. sideutgifter ved tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven § 10-13.

Gebyr etter denne paragraf innkreves etterskuddsvis. Der tvangssalg gjennomføres, sørger namsmyndigheten eller medhjelperen for betaling av gebyret. Ved begjæring om utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav f kan namsmannen i særlige tilfeller kreve at gebyret etter første ledd første punktum betales *forskuddsvis*.

For utleggstrekk besluttet av kommunekasserer, bi-dragfogd, Statens innkrevingsentral eller annen særskilt

namsmann betales ikke gebyr. For gebyr som påløper ved kommunekassererens forretning for utleggspant kan departementet bestemme at betalingen skal tilfalle kommunen.

II

Loven her gjelder fra 1. januar 2007.

Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 4

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Møtet slutt kl. 12.53.
